

УДК 347.214.2:347.77(477)

Іванов Андрій Валентинович,

аспірант заочної форми навчання кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕВЕЛОПЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку українського цивільного обігу все більшого значення набувають процеси, пов'язані з організацією виникнення, зберігання та розповсюдження інформації як одного з базових нематеріальних явищ, що, набуваючи значної самостійної цінності, становить невід'ємну частину великої кількості як комерційних, так і некомерційних процесів в рамках широкого кола різноманітних цивільних правовідносин. Операції з інформацією, як, власне і саме її існування в сучасному світі можуть відбуватися в різних відмінних одна від одної за змістовними, функціональними та технічними ознаками формах.

Зважаючи на постійні стрибки науково-технічного прогресу і поступовий, хоча в Україні і не за всіма критеріями завершений, перехід суспільства до статусу інформаційного, можна стверджувати, що втручання сучасних інформаційних технологій в майже усі сфери правового регулювання є цілком закономірним явищем. З урахуванням такого проникнення ІТ – технологій в традиційні сфери вітчизняного цивільного обігу стрімкого розвитку цілком логічно зазнає ІТ–Право, що також ставить одним з принципових питань питання гарантування безпечного зберігання та використання інформації.

Спираючись на викладені міркування, варто відзначити, що для низки специфічних сфер цивільних правовідносин питання гарантування безпеки інформаційних операцій, як стану інформації, інформаційних ресурсів та інформаційних та телекомунікаційних систем, при якому з необхідною вірогідністю забезпечується захист інформації [1, с. 55], є принципово важливим. Однією з таких сфер виступає девелопмент нерухомості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З урахуванням частково описаного активного розвитку сфери IT-Law, а також інших сфер правового регулювання, пов'язаних з впорядкуванням та забезпеченням сталості та ефективності суспільних відносин в галузі інформаційної безпеки в

широкому сенсі цієї термінологічної конструкції, варто відзначити зростання інтересу вітчизняних науковців-правників до вивчення та дослідження широкого кола теоретичних та практичних питань, що стосуються організації процесів гарантування безпеки в сфері обігу інформації, незалежно від систем і методів, що забезпечують такий обіг.

Проте певні окремі специфічні сфери суспільних відносин, в яких закономірно виникає необхідність гарантування інформаційної безпеки, продовжують залишатися відносно малодослідженими в цьому аспекті або взагалі такими, що майже не мають системних наукових напрацювань з питань інформаційної безпеки.

Однією з таких сфер, зважаючи передусім на відсутність власного спеціального правового регулювання в ній, можна досить впевнено назвати сферу девелопменту нерухомості, яка відобразила закономірний перехід будівельних підприємств від виключно кількісних до якісних показників, а також необхідність отримання максимальних результатів від реалізації проекту [3, с. 232]. Ціла низка питань, пов'язаних з організацією процесів безпечного з комерційної та адміністративної точок зору оперування інформацією, лишається поза увагою чинного законодавства України, що в свою чергу тягне за собою як мінімум підвищення різноманітних ризиків для девелопера в процесі здійснення ним девелоперської діяльності, і відповідно зменшує ефективність процесів девелопменту нерухомості на вітчизняному ринку нерухомого майна.

Профільних дисертаційних досліджень в галузі права, які б стосувалися вивчення питань гарантування інформаційної безпеки в процесі здійснення девелоперської діяльності, розроблено і захищено в Україні не було. Але разом з цимпо описаній тематиці є певна кількість наукових робіт в форматі наукових статей, тез доповідей тощо.

Метою цього дослідження є вивчення і правовий аналіз тих аспектів девелоперської діяльності, які пов'язані з необхідністю організації процесів

гарантування безпеки інформації під час реалізації проектів девелопменту, зокрема, але не виключно на початкових стадіях провадження девелоперської діяльності. У статті визначаються та досліджується окремі різновиди спеціальної девелоперської інформації, стосовно яких необхідним вбачається встановлення спеціальних правових режимів гарантування безпеки їхнього використання.

Виклад основного матеріалу. Комплексний активний розвиток ринку нерухомості в Україні на даний момент в значній мірі є залежним від чіткого і ефективного застосування в сфері капітального будівництва процесів девелопменту нерухомості, які дають змогу забезпечити якісне і своєчасне наповнення цивільного обігу нерухомого майна новими об'єктами, які формально і змістовно відповідають вимогам, закономірно продиктованим потребами проміжних та кінцевих набувачів прав на нерухомість в сучасному українському соціумі.

Саме механізми девелоперської діяльності гарантують найбільш оптимальні способи досягнення поставлених цілей та задоволення власних інтересів для усіх учасників складних проектів капітального будівництва, а також для суб'єктів, які в подальшому пов'язані з управлінням або користуванням новоствореним або реконструйованим в процесі девелопменту нерухомості майном.

Складність і багатшаровість процесів девелопменту нерухомості закономірно тягне за собою необхідність для суб'єктів девелопменту стикатися зі значними обсягами різноманітної спеціальної інформації та оперувати нею задля забезпечення найбільш оптимального і ефективного втілення в життя проекту девелопменту. Значна частина даної інформації виникає безпосередньо в процесі виконання девелопером своїх функцій у відповідності до покладених на нього договором обов'язків.

Від того, як саме девелопер буде оперувати створеною ним та наявною у нього інформацією в значній мірі залежить успіх кожного конкретного проекту девелопменту. Загалом уся спеціальна інформація, яка створюється і використовується девелопером в процесі здійснення девелоперської діяльності, може бути означена як девелоперська інформація.

З метою забезпечення повного і детального осягнення сутності та змістовного навантаження понятійної конструкції «девелоперська інформація», а також задля подальшого коректного виділення умовно окремих структурних елементів даної понятійної конструкції необхідним вбачається навести ряд основоположних характерних ознак девелоперської інформації, як інформаційного явища в сфері капітального будівництва та суміжних пов'язаних сферах.

До таких ознак зокрема відносяться:

1. Комплексний характер;
2. Системність;
3. Різноманіття форм і способів виникнення, зберігання, використання та розповсюдження;
4. Спрямованість на подальшу матеріалізацію;
5. Конструктивний характер та креативність;
6. Комерційна спрямованість;
7. Економічна обумовленість та існування в площині законів економіки та ринкових відносин;
8. Спеціальні суб'єкти оперування інформацією;
9. Тісний зв'язок з суб'єктом девелоперської діяльності;

10. Приватно-публічний характер як гарантування співвідношення публічності і гласності окремих структурних складових девелоперської інформації з відносною конфіденційністю інших суто комерційних складових;

11. Змішаний імперативно-диспозитивний метод правового регулювання відносин пов'язаних із гарантуванням безпеки в сфері виникнення і обігу девелоперської інформації;

Наведені ознаки девелоперської інформації дають змогу наочно переконатися в складності та багаторівневості цього інформаційного явища, а також яскраво відображають функціональне спрямування такої інформації та її місце в інформаційних системах, наявних в сфері капітального будівництва або реконструкції об'єктів нерухомості. А дослідження вищевикладених ознак девелоперської інформації з урахуванням того факту, що у процесі девелопменту завжди фігурує певна невідомість і ризику [2, с. 22], закономірно приводить до осмислення необхідності існування систем захисту девелоперської інформації.

Крім того, детальний аналіз таких ознак девелоперської інформації як системність і комплексний характер дозволяє розібратися в особливостях внутрішньої структурної побудови цього явища і виокремити в ньому умовно дистанційовані один від одного в темпоральному та змістовно-функціональному сенсі складові. Такими складовими зокрема виступають:

- Сама ідея розвитку конкретного об'єкта нерухомості на конкретній земельній ділянці, розташованій в певному місці, що має свої специфічні характеристики;
- Візуалізована (ескізно-графічна) складова;
- Методологічна складова і механізми юридичної техніки;
- Інформація щодо індивідуалізації об'єкту нерухомості;
- Ділові та партнерські зв'язки девелопера.

Даний перелік не є вичерпним, оскільки в залежності від моделі девелопменту, його різновидів

та сфер застосування девелоперська інформація може включати в себе і інші складові.

Освітлений в наведених міркуваннях особливий характер девелоперської інформації закономірно тягне за собою необхідність існування і профільного правового регулювання суспільних відносин, пов'язаних із виникненням, зберіганням, використанням та розповсюдженням девелоперської інформації.

Цілком очевидно, що таке правове регулювання має бути складовою спеціального правового регулювання відносин девелопменту нерухомості в Україні.

Висновки. Важливою частиною такого правового регулювання має виступати система норм, яка б гарантувала безпеку інформації в девелоперських проектах з точки зору правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності. У зв'язку з цим детальному дослідженню підлягає питання інтегрування понятійної конструкції «девелоперська інформація» в законодавство про охорону інтелектуальної власності у якості специфічного комплексного об'єкту права інтелектуальної власності, що за своїми змістовними характеристиками є відмінним від інших вже існуючих у чинному законодавстві України об'єктів права інтелектуальної власності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Волошина Н.М. Поняття «безпеки інформації» та «інформаційна безпека» в сучасному науковому просторі // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. – 2010. – № 2 (8). – С. 53-56
2. Пантелеев П.О. Інвестиційні оцінки у девелопменті житлової нерухомості // Економічний аналіз. – 2014. – Том 15. – № 2. – С. 19-26.
3. Семенова Г.І. Сутнісний зміст і таксономія ризиків девелоперських проектів // Бізнес Інформ. – 2012. – № 8. – С. 231-234.

Іванов Андрій Валентинович

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕВЕЛОПЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

У статті досліджуються основоположні питання, що стосуються гарантування інформаційної безпеки в процесі здійснення девелоперської діяльності. Для окреслення кола інформації, що виникає і використовується в процесі втілення в життя проектів девелопменту нерухомості, пропонується ввести у вітчизняну цивілістику понятійну конструкцію «девелоперська інформація», для якої наводиться ряд її основоположних ознак, що дають змогу детально осмислити її сутність і змістовне навантаження, а також сформулювати цілісне уявлення про її внутрішній структурний склад.

Крім того, в статті описуються і оглядово досліджуються правові механізми гарантування інформаційної безпеки в процес здійснення девелоперської діяльності.

Ключові слова: девелопмент нерухомості, девелоперська діяльність у сфері нерухомості, інформаційна безпека, девелоперська інформація, цивільний обіг, інформаційні технології.

Иванов Андрей Валентинович

ОТДЕЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ЗАЩИТЫ ИНФОРМАЦИИ В ПРОЦЕССЕ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ДЕВЕЛОПЕРСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ

В статье исследуются основополагающие вопросы, касающиеся обеспечения информационной безопасности в процессе осуществления девелоперской деятельности. Для определения круга информации, возникающей и используемой в процессе воплощения в жизнь проектов девелопмента недвижимости, предлагается ввести в отечественную цивилистику понятийную конструкцию «девелоперская информация», для которой приводится ряд ее основных признаков, позволяющих детально осмыслить ее сущность и смысловую нагрузку, а также сформулировать целостное представление о ее внутреннем структурном составе.

Кроме того, в статье описываются и обзорно исследуются правовые механизмы обеспечения информационной безопасности в процесс осуществления девелоперской деятельности.

Ключевые слова: девелопмент недвижимости, девелоперская деятельность в сфере недвижимости, информационная безопасность, девелоперская информация, гражданский оборот, информационные технологии.

Ivanov Andriy Valentinovich

SOME ISSUES OF INFORMATION PROTECTION DURING THE IMPLEMENTATION OF REAL ESTATE DEVELOPMENT ACTIVITIES IN UKRAINE

The article explores the fundamental issues related to ensuring information security in the process of realizing development activities. To determine the range of information that emerges and used in the implementation of real estate development projects, it is proposed to introduce into the ukrainian civil law science a conceptual design «development information», for which are given a number of its main features, allowing to understand its essence and meaning in detail, and to formulate an integral idea of its internal structural composition.

In addition, the article describes and explores the legal mechanisms for ensuring information security in the process of realizing development activities.

Keywords: real estate development, development activity in the realestate area, information security, development information, civil turnover, information technologies.